

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра журналістики і нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » _____ 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

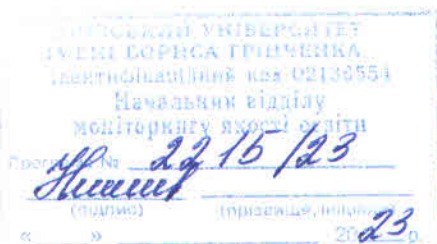
МЕДІАЛІНГВІСТИКА ТА КРЕАТИВНЕ ПИСЬМО: КРЕАТИВНЕ ПИСЬМО ТА НАРАТИВИ В МЕДІАТЕКСТІ

освітнього рівня: другого (магістерського)

спеціальності: 061 Журналістика

освітньої програми: 061.01.04. Медіакомунікації

Київ – 2023

Розробник: Володимир ГРИСЮК, доктор філософії з журналістики, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Володимир ГРИСЮК, доктор філософії з журналістики, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від 29 серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Медіакомунікації»

28 серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму перевірено

Заступник декана Факультету журналістики Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Креативне письмо та наративи в медіатексті	
Форма навчання	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	60
аудиторні	8
модульний контроль	
семестровий контроль	
самостійна робота	52
форма семестрового контролю	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму навчальної дисципліни «Креативне письмо та наративи в медіатексті» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» за освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації» заочної форми навчання на базі ОКР «бакалавр». Програма укладена згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання; вона визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, необхідне методичне забезпечення, технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета дисципліни – сформувати комплекс теоретичних знань та практичних навичок креативного письма, а також рецепції наративів у медіатексті.

Завдання. У результаті вивчення цього курсу студент має:

- опанувати навички створення креативного медіатексту;
- вміти вдало використовувати засоби та прийоми письма у журналістській творчості;
- аналізувати рівень ефективності сторітелінгу в журналістських творах;
- оцінювати оригінальність та стилістику медіатексту;
- методи і прийоми журналістської майстерності;
- основні форми організації творчої діяльності;
- знати критерії оцінки журналістського тексту;
- засвоїти основні принципи психології журналістської творчості.

уміти:

- оперувати прийомами креативного письма;
- максимально точно передавати інформацію у текстовій формі;

- реагувати на критику з боку медіааудиторії;
- застосовувати технології та прийоми створення та редагування медіатекстів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу формуються такі **компетентності**:

загальні

ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК04 Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

ЗК08 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК05 Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СКУ09 Здатність знаходити оптимальні рішення, відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та психологічних характеристик учасників міжособистісної та масової комунікації.

Результати навчання:

РН04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.

РН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.

РН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РНУ18. Вміти оцінити співрозмовника на основі здобутих знань для досягнення комунікативної мети.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Інд. робота	Самостійна робота	Модульний
Змістовий модуль I								
Майстерність створення журналістських медіатекстів								
1	Основи креативного письма та ефективність медіатексту	10		2			20	
2	Поняття та типологія наративів	11			2		6	
<i>Разом</i>		30		2	2		26	
Змістовий модуль II								
Феномен креативності								
3	Правила та підходи до написання цікавого і лаконічного тексту	10			2		20	
4	Напрацювання унікального авторського стилю	11			2		6	
<i>Разом</i>		30			4		26	
<i>Разом за навчальним планом</i>		60	8	2	6		52	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Майстерність створення журналістських медіатекстів

Лекція 1. Основи креативного письма та ефективність медіатексту (2 год.)

1. Використання прийомів креативного письма.
2. Оцінка, висловлювання власного ставлення, реферування, коментування.
3. Текст та його емоційне навантаження. Як розвивати уміння розповідати історії.

Література

Основна: 1-4,8,9.

Додаткова: 2,4-6.

Семінар 1. Поняття та типологія наративів (2 год.)

1. Сюжети сторітелінгу, алгоритм розробки та візуалізації історії.
2. Створення та використання цифрової розповіді (Digital storytelling).
3. Типологія наративів.

Література

Основна: 1-4,8,9.

Додаткова: 2,4-6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Феномен креативності

Семінар 2. Правила та підходи до написання цікавого і лаконічного тексту (2 год.)

1. Значення заголовка та ліду. Різновиди заголовків у медіатекстах.
2. Методика створення медіатекстів.
3. Лаконічність тексту як критерій його ефективності в сучасному інформаційному просторі.

Література

Основна: 1-6.

Додаткова: 1,3,5,6.

Семінар 3. Напрацювання унікального авторського стилю (2 год.)

1. Манера письма: поняття та етапи формування.
2. Характеристика авторських стилів українських журналістів.
3. Пошук шляхів самовираження за допомогою журналістської творчості.

4. Критерії, що визначають високу майстерність написання медіатекстів.

Література

Основна: 1-7, 11,12.

Додаткова: 1-3,6.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Вид діяльності студента	Макс. кіл-ть	Модуль 1		Модуль 2	
		Кіл-сть одиниць	Макс. кіл-ть балів	Кіл-сть одиниць	Макс. кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1		
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10
Разом:			27		32
Максимальна кількість балів	59				
Розрахунок коефіцієнта	$100:59=1,69$				

Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Майстерність створення журналістських медіатекстів

Тема 1. Основи креативного письма та ефективність медіатексту

Студентам потрібно написати авторську колонку на актуальну та важливу соціальну або політичну тему. Використовуйте поради експертів та спеціалістів-практиків озвучені на лекціях YouTube-каналу Creative Practice, зокрема «Як написати текст, що хочеться читати», «Правила нормального тексту», «Як змусити текст працювати», «Посилення креативності вдома», «Сторітелінг: як трансформувати травматичний досвід в історії для кіно».

Тема 2. Поняття та типологія наративів

На прикладі 2-3 речень необхідно пояснити, як зміна наративів впливає на сприйняття медіатексту. Перегляньте відео на YouTube-каналі Prometheus «Що таке наратив?». Складіть типову модель поширення дезінформаційних та пропагандистських наративів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Феномен креативності

Тема 3. Правила та підходи до написання цікавого і лаконічного тексту

Написати есе на тему «Історія, яка змінила моє життя». У тексті використовувати засоби і прийоми сторітелінгу, розкриті у книзі «Текст пекс шмекс» Вільяма Зінссера (майстер-клас також доступний для перегляду на офіційному YouTube-каналі видавництва «Наш формат»).

Тема 4. Напрацювання унікального авторського стилю

Коротко опишіть особливості стилю написання текстів улюблених авторів. Спробуйте визначити, що робить їх унікальними та креативними? Охарактеризуйте правила і прийоми, що лежать в основі їхньої професійної майстерності. Сформулюйте основні елементи власного авторського стилю.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі *заліку*.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Що таке сторітелінг?
2. Основні правила та закони сторітелінгу.
3. Розкрийте значення поняття «креативності».
4. Які ви знаєте прийоми креативного письма?
5. Розкрийте значення процесів реферування та коментування.
6. Що таке медіатекст?
7. Що таке наратив?
8. Які є типи наративів?
9. Як розвивати вміння розповідати історії?
10. Які ви знаєте сюжети сторітелінгу?

11. Розкрийте алгоритм розробки та візуалізації історії.
12. Що таке Digital storytelling?
13. Значення заголовка та ліду в сторітелінгу.
14. Різновиди заголовків у медіатекстах.
15. Методика створення медіатекстів.
16. Лаконічність тексту як критерій його ефективності в сучасному інформаційному просторі.
17. Манера письма: поняття та етапи формування.
18. Характеристика авторських стилів українських журналістів.
19. Шляхи самовираження за допомогою журналістської творчості.
20. Критерії, що визначають високу майстерність написання медіатекстів.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82-89
Добре	25-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни для заочної форми навчання

Разом: 60 год., з них: лекційні – 2 год., семінарські – 6 год., самостійна робота – 52 год.

Модулі	Змістовий модуль I		
Назва модуля	Майстерність створення журналістських медіатекстів		
Кількість балів за модуль	27 балів		
Лекції	1		
Теми лекцій	Основи креативного письма та ефективність медіатексту (2 год.) 1 бал		
Семінарське заняття	1		
Теми семінарських занять	Семінарське заняття 1. Поняття та типологія наративів. 11 балів (2 год.)		
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів
Модулі	Змістовий модуль II		
Назва модуля	Феномен креативності		
Лекції			
Теми лекцій			
Кількість балів за модуль	32 балів		
Семінарське заняття	2		
Теми семінарських занять	Правила та підходи до написання цікавого і лаконічного тексту (2 год.) 11 балів		
	Напрацювання унікального авторського стилю (2 год.) 11 балів		
Самостійна робота	5 балів	5 балів	
Підсумковий контроль	Залік		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Снайдер Б. Як блискавично писати живучі тексти. Віват, 2021. – 240 с.
2. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Наш формат, 2020. – 184 с.
3. Зінсер В. Текст-пекс-шмекс. Наш формат, 2018. – 288 с.
4. Гаврилов С. Всі крапки над «І». Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів. Пабулум, 2019. – 296 с.
5. Семків Р. Як писали класики: поради, перевірені часом. Пабулум, 2016. – 236 с.
6. Семків Р. Як читати класиків. Пабулум, 2018. – 278 с.
7. Кінг С. Про письменство: мемуари про ремесло. Клуб сімейного дозвілля, 2018. – 270 с.
8. Кемерон Дж. Шлях митця. Духовна дорога до примноження творчості. Видавництво Старого Лева, 2017. – 352 с.
9. Побідаш І. Сторітелінг: ознаки «гарної» історії. Обрії друкарства, 2019. № 1. С. 144–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2019_1_15
10. Обиденна М. Жанр есе. Як писати есе на різні теми. Український письменник, 2020. – 132 с.
11. Шебеліст С. Теоретичні аспекти жанру есею. Слово і час, 2007. № 11. С. 48–56.

Додаткові:

1. Азеєв С. Трансмедійний сторітелінг як синергія жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ. Діалог: Медіастудії. N25. 2019. С. 8 – 15.
2. Карпенко В. Психологічні засоби стимуляції творчості. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: зб. наук. праць. ЛьвДУВС, 2010. Вип. 2. С. 66–79.

3. Азєєв С. Трансмедійний сторітелінг як синергія жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ. Діалог: Медіастудії. N25. 2019. С. 8 – 15.
4. Вергелес Т. Моя грішна журналістика. Аверс, 2014. – 198 с.
5. Томпсон Д. Хітмейкери. Наука популярності та змагання за увагу. Yakaboo Publishing, 2018. – 432 с.
6. Сазерленд Р. Алхімія. Як народжуються шалені ідеї. Наш Формат, 2019. – 368 с.
7. Грисюк В. П. (2019). Погляди на проблеми репрезентації сексуальності в мас-медіа України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського, 31 (70) № 2, Ч. 4, 116-120.
8. Hrysiuk V. (2021). The Representation of Sexuality in Humor Programs on Ukrainian Television. Humanities and Social Sciences in the Era of Globalization, 254 (46), 66-68.